

dob preefchroku pret preefchsihmigām fermām. Skolu pahrval-
dīshānu wajabsetu uztizet ihpašchām „skolu padomēm”, kas
buhtu nobibinamas vee Kurzemes seņneelu leetu komitejas, no
pagastu grupām ar 1000—2000 mahjām, kā tam vee skolu
padomes waretu peedalitees ari zītas personas, kā muischi ih-
pašchneeli, weetejee mahžitaji, pagasta wezakē un t. t. Sar-
kamuiščas-Wahrwes-Wentspils Lauksaimneezibas Beedriba iſ-
fakds, kā aprīki wajabsetu nobibinat pa weenai semkopibas ūlo-
lai ar pirmmahžibas kurfu. Kurzemes Guberuas Lauksaimneezibas
Wajadsibu Komitejas I. setzija, kurai vīzi augšāminetee
spreebumi peegahjušči, galigi dob preefchroku preefchsihmigām
faimneezibām par lauksaimneezibas skolām. Schiniš faimne-
zibas teoretiskās un praktiskās fināshanas pañnegtu praktikan-
teem, ne jaunaleem par 12 gadu. Saimneezibu pahrsināschana
buhtu nobodama weetejām lauksaimneezibas beedribām. Ja vee
preefchsihmigām faimneezibām ar laiku farastos lihdselli, vee
vindām waretu atwehrt ari lauksaimneezibas skolas. Vee tam
gubernā buhtu mēlejama nobibinat weena wideja lauksaimneezibas
skola, bet ar to nosaziju, kā Wahzu un Latweeschu was-
lobas mahžiščana schiniš skola buhtu obligatoriska. Skolu uſ-
turetu pa dākai ar walsts, pa dākai ar weeteseem lihdselkem.

Otra jautajumā par tautas iegūlītibas pazelēšanu Zilutes aprinka komiteja isteikusi wehleschanos, nobinīnat katra pagastā wišmas weenu pagasta skolu. J. D. Bergs kāvā ķemisīkā spreeduma apskata, kādā stāhvollē atrodās audzināšanas leeta wišpārīgi weetejās tautskolās, atbalstīdamees uz Kreevijas likumu XI. sejuma pirmās daļas 3640. pantu, par to, kādā valodā Baltijā pirmāmāzības skolās behrni. Šis pants nosaka, ka māzības pieešķīmeti laukskolās wišpārīgi māzami vaj nu Kreevu. Igaunu vaj Latveeshu valodās, skatoties kā derigāki, išnemot tīzības valodu un bāsnīzas biebadīšanu, kas wišābā sūd jaamāzā māties valodā. Vajadīgs veenāzīgā weetā eesneigt luhgumu. Iai peemineto likuma pantu (3640.) ištulkotu tāhdā nosīhīmē, kā jau to atrada par pareisu bijusīchais Rīgas māzības apgabala kurators M. N. Kapustins, proti, ka derigāki par wišām leetām weetejos semneku behrnuš pirmās diwi seemās māzīt winu māties valodā, bet tāsīho seemu — Kreevu valodā, išnemot behrnu māties valodu, tīzības māzību, bāsnīzas biebadīšanu. Tamlikdīga likuma fārāžīhana buhs par labu nemeen laukhainīezības ruhynēzības pazelēšanai, bet weizīndās arī weetejo eedīshīmotāju religissi tīkumišķu audzināšanu.

Kurzemēs Gubernas Laukfaimniecības Komitejas I. sešzīja
sāvīs gala spriegumos pilnīgi piekritījuši un eewehrojuši J. D.
Berga domas.

No ahrsemēm.

Jaus gads ahrjsemēs.

Kā finams, ahrsemēs jaunais gads jau patlaban eefahzees. Pa parabumam laikrakstu plējas pilditas ar atskateem us pagah-juščo gabu, kā ari wehrojumeem par to, kas gaibams no nah-košča. Newar ūzit, ka šchoreis apzerejumi gabu mainā buhtu deesin zīl gaisčha fatura. Pagahjuščais gads daudsām walstīm bijis nerimstosčhu raishu un gruhtu zīhau gads. Wahžijā walbiba un weena baka politisko partiju gan war norahbit us gada galā panahktu uswahru zīhā par muitas tarifu. Tatschu iħsta preeka nelur nemana. Wairak ta, kā ari uswahretajeem jaatsihst, ka wiķeem uswahra vahral dahrji makħajusi; zīhā pat bijis jakerās pee eroftsheem, kas uſstatami par abejās pu-ſes greeſigu lobenu. Turklah tħixha nemas wehl naw galigi iſkarota: kur wehl paleel muitas lihgumu nosleħgħschana un gaibams tautas weetneelu zeffhanas? Ka pee iām zīhma buhs wehl karstata, nekā vee muitas tarifa ap-ķreesħanas, to naw gruhti paregot. Tab ari daubhi no teem, kas muitas tarifa leetā turejās zeefchi ļopā, tagad jau saħtušči fħekletees sawā starpā, tā kā nemas naw paresksam, kā dasħabas partijas un partiju nosares turymak noſħħirxes. Tā tab aiflahtas d'siħwes wirstajeem Wahžijā ir-eemesla deesgan, ar baſħam luħkotees pretim jaunajam gabam. Austrijā-UNgarijā zauru gabu naw mitejuščas wejds da-ſchadu tautibu īldas. Us gaba beigdm weenu laiku rakhbijas, kā abi niſna kee pretilineki. Wahzeeschi un Īsħek, panahks kahdu nebuht iſlihgumu, tatschu gabu mainā no labajām żeribām maſ-ka tas-atiżijs. — Ari Franzijai naw Ītruhjis wifadu eef-ſcheju īldu. Gabu mainā lausčhu prahus uſtrauz lee-lijas Humbertu flandals. — I tal-iā waldbai bijis

---

middle

Wideſemēs gubernatoram generalmajoram Paſchcowam, lä „Walb. Wehſtn.“ ſino, 16. dezembri ſch. g. bijuſti ta laime ſtaabditees preefſcha Wina Keisara Majestatei Rungam un Keisaram.

No Riga. Riga Latweeschu Beedriba zeturideen 19. dezembri sch. g. noturejuši sawu pilnu sapulzi, kura norisina-juſees parastā lahtibā. No sapulzes darbeem minami schahdi 1) Par pilnu sapulſchu wadoni us nahloſchu gadu eezechla Fr. Weinbergi. 2) Beedru naudu atstahja to paſchu lihdschinejo — 5 rubli. 3) Par rewidenteem eezechla: J. Kreizbergi, Dr. T. Wanlinu, E. Birklanu, mag. P. Brandtu, J. Wanagu un R. Jankowſki. Par kandidateem us revidentu amatu palisa

No Rīgas un Zehfū aprīķeem. Daschadas finas.
Lai gan patlaban tuvojās jauns gads, lihds turam laikam pa-
gastu waldēm tomisāru lgeem janodod rehēni par magasinu
parahdu nolihdsināsfhanu, tomehr no tam wehl naw ko domat.
Gan daudšu magasinu uſraugi lopā ar pag. waldēm jau po-
festām, septitām lagām stahjuſchées pee labibas atpakaļ hanem-
ſhanas, tomehr wehl tee gandrihs nelur nam galigi tikuſchē
pee mehrla, ko ſenak ſaſneedſa 2—3 deenās. Tas iſſtaidro-
joms meenīgi zaur to fa iſa, qada roſha hii mahig un fa la-

ſcham iſdatis, to neweens wehl newar ſinat. Tapat newar ſinat, zil leela buhs ilgeem gadeem mojito Maſedoneeſchu pa laufchandſ us Turjijas labajeent nodomeem un folijumeemi. Beidsot ari tahla jōs auſtrumōs wiſs neeet til glubi, ſa waretu wehleetees. Ta tad jaunais gabs paſaulei politikā ne-rahba nekahdu laipnu waigu.

No Austro-Ungarijas. Kreewijas ahrleetu ministra grahsa Lambsdorffa zelojums us Wihni. Ahrsemju awises pañneeds garus aprakstus par Kreewijas ahrleetu ministra grahsa Lambsdorffa zelojumu us Wihni un par mina sposcho hanem-šanu. Austrijas keisars Franzis Joseps dahwinajis ministrim Sm. Stepana leelo krusta ordeni. 19. dezembri grahsam Lambdorffam bijusi konferenze ar Austrijas ahrleetu ministri grahsu Goluchowksi, kas turpinajusees laždu stundu. Pehz tam ari keisars peenehmis grahsu Lambsdorffu audienžē, kas turpinajusees trihs zeturtdalas stundas. 20. dezembri fariklots goda meelasts pee grahsu Goluchowksa, kur nehmutschi dalibū 12 Kreewu un 12 Austrijas augstaki eerehdai, bes tam ari grahs Lambdorffs un Austrijas tronamantineeks.

— Lihgums starp Ungariju un Austriju beidsot tomehrs panahkts, taisni itin ihsi preefschi jaunagada (ahrsemēs). Austrijas ministru preefschnieks v. Rörbers apzeentojis Ungarijas ministru preefschnieku Sello un no jauna mehginajis panahkt weenoschanos. Tuhsit titusi ūsaupta ministru padome, kas turpinajusees wairak stundas. Bulstien 6 wakara abi ministru preſidenti hanemti no keisara audienžē, kur tee sinojuſchi par sapulzes ifnahkumu. Pehz audienžes apspreeschana turpinajusees wehl nalti weesnīja „Hotel Sacher“, kur tad galigi panahkta weenoschanas. Pee pehdejās konferenčes peebalijuſchees abi ministru preefschnieki un abu walstju finantschu ministri. No Ungarijas puses pee iſlihgīchanas nenotikuſi nekahda peekahpschanas, kamehr Austrija atteiſuees no dascheem ūsawem prasijumeem. Lai nu lā, bet zaur tik ilgi welti mehginate, bet nu beidsot ūsneegto iſlihgumu Austrijas-Ungarijas eeksheja krihse lai-migl nowehrſta.

No eekſchſemēm.

No Peterburgas. Wisaugstaka pauehle. Wina Keisara Majestatei, lä „Walb. Wehstneis“ sino, 25. oktobri sch. g. labpatizis Wisaugstasi pauehlet: 1) Winaa Keisariskas Augstibas leelfürsta Pahwila Aleksandrowitscha galmu atzelt un 2) nobiniat Winaa Keisariskas Augstibas leetu pahrwaldneeka amatu, peestaitot scho amatu pee peeltas lähes.

No Maskawas. Par jau telegramās finoto pasihstamā miljonara Isaaka Dschamgarowa nokaufchanu tagad laikraksti wehl vafneids schahdas tuvalas finas. Nonahweschana notilusi 15. dezembri pulksien 12 deenā Atmenu bahnizas preelfschā u trepēm. Jau deewkalposchanas eefahlumā greesis u fəwi wehribu kahbs fweschs, austrumneku ußwaltā gehrbees wihtreitiskas nemeerigi staigais gan pa trepēm, gan pa bahnizas preelfschā lambari. Ap pulksi. 11³/₄ peeturejuſe bahnizas preelfschā slehgtā ekipscha, no kuras iskahpuschi miljonars Dschamgarows ar ūawu brahli Nikolaju. Kad abi brahki usgahjuschi u trepēm, fweschais peestieidsees pee Isaaka Dschamgarowa, kuram eegruhdī ar dunzi, to sem drehbēm bijis noglabajis, tik spēhzigi kreisa jōs sahnōs, ka tas eebuhrees wiss meeħas. Pehž tam eebuhris wehl otru reisi. Gewainotais tuhlit pakritis. Pehž tam slepakawa laidees behgt, bet winsch tomehr apzeetinats. Pee minn atraits otrs dunjis un rewolwers. Winsch usdmeees par Perseeti Michailu Alkopianzu un stahstijis wiſadus eemelus, kas to wedinajuſchi u ſlepawibu, bet fureem mas tizams. Kad finams, miljonars Dschamgarows ſcho wasaru Kaulasijā tapa no laupitajeem apzeetinats un atchwabinats tikai pret finamas augtas iſpirfchanas malkas nosolijumu. Bet Dschamgarows, waħla tizis, nenomalkaja apsolito naudu, bet gan weillā fahrida iſgahdaja, ka polizija datu no laupitajeem apzeetinaja. Apzeetinato pulks bija diwi bijuschi studenti no weetejo eebiħwotaj labakām familijām. Neilgi pehž tam Dschamgarows fanehma weħstuli ar ſchahdu faturu: „Diwkahrtnejais nobewej u ſweħ- rasta lausej. Tu efi nosodits uſ nahwi.“ Dschamgarows ſchim pedraudejumam nepeegreesa nekahdu wehribu un tagad to jaun bija aismirjis. Wifħabda finn jadomā, ka Dschamgarowa tagħ- dejja nonahweschana stahw fakarā ar ſcho wina ſħas waħaras apzeetinashchanu un atchwabinashchanu. Wina nahwe fazzehla Maskawā leelu uſtrafkumu.

bibas kulschana jo projam turpinās un ari tai brihsunā nav gals paredzams. Nefuhrojās wairs par gruhteem laikem, bet par maišes un naudas truhsumu. Neisē ar wisu ūho sahdsības (lewischki vahrtikas leetu) aug augumā. Teizama parahdiba ir ta, ka daudzu pagastu weetneeki nolehmuschi, pagasta kapitalus, lewischki magasīnas kapitalus iſleetot preefsī labibibas eepirkšanas no Widus-Kreewijas. Labibu dalis pehz droſčibas pagasta ložesku starpā.

No Zehsim siino „Wids. Gub. Awise”, ka tur skolotajam
Jahnim Tschakaram atkaus eerihsot grahmatu pahrdotawu,
Rigas eela.

No Rechtschein, Nitaires braudse. Pehdejā weetneelu sa-
vulzē nolemts par wiſu magasinas kapitalu eepirkł no Gelsch-
Reewijas labibu, to isbdolit pehz wajadsibas droſchām perfondam
pehz weetneelu pulla ſpreeduma. Ass.

No Jaam-Gulbenes. Wispahrigas finas. Muhsu leelais pagasts atrodās pašchā Widzemes maleenā un saet robežchās ar Witebskas guberniju, bet to mehr dažham labam widedzinas pagastam noder par vreelfschifshmi. — Lautfaimneežiba uſplauſt gadu no gada wairak; ſemkopji eefahl rihkotees vež ſcho laiku prafibām, lauki tees eedaliti vež jaunlaiķu ſistemām un ari mahkligo mehſlu leetofchana leelifti peenemās. Zentri- fugas fastopamas gandrihs iſkatrā mahjā. Dahrſlopiba un biſchlopiba gan attihstās gaufaki, kā wajadsetu. — Iſgħihtibas fiād ari neekam ziteem valak. Pee jaunās paaudses iſgħihto- fchanas strahdā 4 pagastia ūklas un 2 klasiġa ministrijas ūkla. Uſ ſabeedriſto dſihwi muhs laipni aijina weeteja dſeeda fchanas beedriba, kuras namā noteel aifweenam daſchadi iſriħkojumi. Par ahrstu truħkumu nepawifam newaram ūchellotees, jo pee mums strahdā diwi ahrsti: Gulbin Dr. J. Mühlenbachs un Giltā puſmu iſħā Dr. Vendts. Bes tam ūchelleenes Jaunā muisħā praktiċe weterinahrhets A. Petersons.

No Druveenas (Tirsas draudē). Wispahrigas finā. Druveena gan naw wiſai leels pagasts kaimneku slaita finā — to ir tif 80, tomehr dwehselu slaita finā tas naw nebuht tik mass. Wiſch ari godam uſtū ſawas likumigās pagasta eestahdes. Winam ir ſkola, kur ſtrahbā 2 ſkolotaji pee 70—80 ſkolnekeem. Turibas finā wiſch gan wehl neſſaitas pee pirmajeem, jo wehl naw iſmalkata pirkſhanas nauda, bet kad ta buhs iſmalkata, tad droſchi ween wiſch to warēs. Ari iſglihtibā Druveeneefchi neſtahw ſemu, bet eenem godam weetu ſtarv apfahrtneſ pagasteem. Daudē jauneku ir atſtahjuſchi ſawu pagastu un ſtrahbā ahapus ta, ſā ſkolotaji, ſā ſtrihweri un ſe wiſchki pehdejā laikā ari ſā mahziti ſemkopji. Ari dascha jau-nawa ir apmellejuſe augſtakas ſkolas. Un pee ſča moſča gara uſtureſhanas leeli nopejni muhſu ſkolotajeem — tagadejam Kalnina īgam un wina preeekſhgahiejam Sarawitscha īgam. Ŝewiſchki Kalnina īgs ir ſawā 22 gadi ilgā omata lailā puhejees gan flakē, gan ahapus tās un bes wina naw neweens lopigs darbs darits. Bet iepat ori parahdās weena Druveeneefchu tumſčā puſe — to nepeateiziba pret ſkolu. Jau Sarawitscha īgs bij preepeests ſawā lailā aiseet, un tagad ari ne-truhksi tahdu, kas wehletoſ, ſā ari tagadejais ſkolotajs eetu peh ſawas ilggadejās barbības, kuras augli gaiſchi redſami augſchā apralſtitā pagasta ſtahwoklī. Zeresim, ſā tumſas draugi valiſ ſaunā; tomehr behdigī, ſā deen' no deenas jarebū un japeedſhwo wežā pateeſiba, ſā — nepeateiziba ir paſaules alga.

Kurseite.

No Leepajas. Leepajas zeetoksfhna fhtaba preelfhneels, apalshpallawneeks Rörbergs 15. dezembris eradees Leepaja un usnehmis sawu amatu.

— Leepajas ewang. jauneku heedriba svehtdeen 15. dezembri, ar swinigu deewlalpojumu, fa „Lib. Zeit.“ suno, no-
swinefusi sawus 14. qaba-svehtkus.

— Deh^l sīrga možīšanas un braukšanas nosajījumu pārbaudēšanas, kā „Lib. Zeit.“ sīo, zeturīdeen 19. decembrī tīzis apzeitinats pāsascheeru fuhrmanis № 20. Neskatoties uz to, ka siltā kamanu zēla deh^l tas sāvu sirdīju nobīmis uz beidsamo, fuhrmanis to mehr to wehl pehris un aulekscheem laisdis pa Wezo tirgu, kur tīkko nesabruazis wairak zilwelu. Neewehrojot wišu pretimtūresčanais un luhgščanais, neprahīgo brauzeju ar daschu personu palihbsibū apzeitinajis tur stāhwō-

No Leepajaas. Nakti us svehtdeenu 22. dezembrī iżzehħas ugunsgrēkhs blakus ellas fabrikai atrodošchā Balthschus namā. Ir trim sprizjēm drisħsumā atseigusħees ugunsduschheji apduschha uquni. Saudejumi nam Jeelsi. Nauns zebkoris neñinoma.

No Króna-Behrsmuižas. Gahjeju labā. Muļķu pušē teek no gahjejeem veesjhi ween ūriktotas tā ūriktas „mahu” jeb „puisču” balleš, kas teek weenigi no gahjeju ūriktas apmelletas. Tur tee ūrava starpā kreetni war išdanzotees, pesciuhnootees, nat išplūktootees. Mereti ūriktam hallēm mehķi hukts.

